

Andel af Omkostningerne, normalt $\frac{1}{3}$. I Maj Maaned d. A. regnede Arbejdsløshedskommissionen med fremtidig kun at faa ca. 15 pCt. af Udgifterne godtgjort af Kommuner og Vejstyrelser, idet en Del Arbejde maa udføres direkte for Staten, og Kommunerne ofte ikke vil være i Stand til at godtgøre $\frac{1}{3}$.

Da Arbejdet er „saa udelukkende af almennyttig Art og ikke giver Plads for nogen som helst privat Vinding“, har man hele Tiden fastholdt, at Lønningerne skal være mindre end de paa det aabne Arbejdsmarked gældende. Hensynet har dels været at undgaa en uheldig Konkurrence med privat Virksomhed og dels uden for store Udgifter at faa Raad til at igangsætte Arbejder i tilstrækkeligt Omfang.

Ogsaa fra socialdemokratisk Side har man godkendt dette Princip; men med Hensyn til Gennemførelsen har der været en Del Uenighed, idet man bl. a. har ønsket, at Lønningerne skulde variere i højere Grad efter de lokale Prisforhold, og man har fundet det uheldigt, at Staten gik i Spidsen og derved lettede Lønnedsættelser for private Arbejdsgivere. Navnlig har man kritiseret de fra 1. August gennemførte Nedsættelser af Lønningerne. En Tid var der Strejker og Blokader mod Nødarbejderne, men dette ophørte igen. Da der i August 1921 atter skete Arbejdsnedlæggelser ved Nødhjælpsarbejderne, meddelte Regeringen, at saafremt Arbejdet ikke genoptoges i Løbet af faa Dage, vilde de paagældende blive afskedigede og dermed tabe deres Ret til Understøttelse, og at der derefter skulde antages nye Folk, som ligeledes tabte Retten til Understøttelse, hvis de ikke tog imod Arbejdet.

Ved de sidste Bevillinger paa $23\frac{1}{2}$ og 3 Mill. Kr. reduceredes Arbejdsløshedskommissionens Forslag med 10 Mill. Kr., idet en Nedsættelse af Lønninger og Understøttelser „syntes paakrævet paa Grund af det faldende Prisniveau“.

Samtidig gaves der Adgang til i Sommermaanederne i alt Fald i en vis Udstrækning at udelukke Byggearbejdere saavel fra Adgang til Nødarbejder som til Understøttelse, fordi deres Virksomhed i saa stor Udstrækning nyder godt af offentlig Støtte.

I December 1920 var Gennemsnitsindtægten ved Skovselskabets Statsarbejder 8 Kr. 65 Øre. Fra 1. Januar 1921 blev der imidlertid fastsat en Dagløn af 5 Kr., samt at Akkordfortjenesten ikke maatte overstige 7 eller 8 Kr. alt efter Stedets Prisforhold. Hertil kommer en Familieunderstøttelse paa 1 Kr. for Hustruen og 25 Øre for hvert Barn. Fra 1. August er Daglønnen yderligere nedsat til 4 Kr. og den højeste Akkordfortjeneste til 6 Kr.

Faglærte Arbejdere faar undertiden højere Løn, omend man bestræber sig for at give dem samme Løn som de andre.

Naar Arbejdet foregaar borte fra Hjemmet, gøres et Fradrag af 2 Kr. for Kost og Logi. Arbejdes der i „Dagkolonier“, gives fri Transport til disse. Endvidere udleveres der Beklædningsgenstande til billig Pris.

Bestemmelsen om et Maksimalbeløb for Akkordfortjenester er bleven stærkt kritiseret, idet den naturligt fører til, at Folk taber Lysten til at præstere Arbejde ud over en bestemt Grænse.

For at blive henvist til Nødhjælpsarbejder maa man opfylde Betingelserne for at faa Understøttelse. Er der ikke tilstrækkelig Arbejdslejlighed, tages fortrinsvis arbejdsløse fra de haardest ramte Fag og fortrinsvis Familieforsørgere. Vægrer man sig uden gyldig Grund ved at tage Arbejde eller afskediges man fra Nødarbejdet paa Grund af Forsømmelighed eller Uorden, tabes Retten til Understøttelse. Da Arbejde tilbydes den ene efter den anden, regner man med i en Del Tilfælde ved Tilbud af Arbejde at opnaa en Besparelse med Hensyn til Understøttelserne.

Udover de Midler, som er bevilget til ovennævnte Arbejder, er særlige Beløb anvist for efter nærmere Undersøgelse at stilles til Kommunikationsmyndighedernes Disposition for herigennem at gøre det muligt at udføre visse Arbejder, som ellers skulde være udsat, men som nu passende kan udføres af arbejdsløse. I denne Forbindelse kan nævnes, at Telegrafvæsenet i 1921 behøver et Beløb af 5,800,000 Kr. til forskellige Arbejder, som (saafremt Beløbet bevilges) skal udføres for at undgaa yderligere Afskedigelse af Personale. De svenske Statsbaner ønsker en Sum af 5 Mill. Kr. til Nødhjælpsarbejder, som det er Hensigten at lade udføre af afskediget Personale.

Ogsaa udenfor de af Skovselskabets Statsarbejder foranstaltede Nødhjælpsarbejder foretages saadanne i visse By- og Landkommuner. Lønningerne ved saadanne Arbejder bestemmes af Kommunen selv og er gennemgaaende lavere end de i det aabne Marked gældende, men paa den anden Side højere end ved de under Skovselskabets Statsarbejder hørende Arbejder. Højden beror en Del paa den politiske Magtstilling i Kommunen.